

Exemple d'utilització d'una estratègia didàctica basada en recursos per desenvolupar la competència informacional

Notícia de premsa: ESPANYA PERD EN UN SOL ANY 9.000 MILIONS D'ABELLES

http://www.elperiodico.cat/default.asp?idpublicacio_PK=46&idioma=CAT&idnoticia_PK=398909&idseccio_PK=1021

- Quin és l'objectiu de l'activitat?
 - Treballar la competència informacional a partir d'una notícia de premsa.
 - Aprofitar una un tema d'interès per desenvolupar un treball de recerca.

Per saber-ne més:

<http://www.elmundo.es/elmundo/2007/03/29/ciencia/1175154977.html?a=bcde911b4da38c6f9ee4b93b6a720211&t=1175170989>

<http://www.pluriversia.es/modules.php?name=News&file=article&sid=479>

<http://www.astrolabio.net/revistas/articulos/EEZIIAZVEujzqIWHnY.php>

- Tasques a desenvolupar per l'alumnat relacionades amb la competència informacional

FASE	ASPECTES A DESENVOLUPAR	LLOC
1. Cerca i recuperació d'informació.	Determinar les necessitats d'informació. Trobar paraules clau. Preparar estratègia de cerca.	Aula ordinària si l'alumnat ja te experiència o a la biblioteca
	Localització d'informació. Valoració i selecció. Emmagatzematge temporal.	Biblioteca i/o aula d'informàtica
2. Anàlisi i tractament de la informació	Anàlisi i tria de la informació seleccionada.	Biblioteca i/o aula d'informàtica
	Organització de la informació seguint un guió. Arribar a unes conclusions.	Aula ordinària
3. Comunicació i aplicació	Elaboració d'un power-point, o un cartell.	Aula d'informàtica i/o aula ordinària.
	Exposar-ho a la resta de companys de l'aula i si es considera oportú a altres companys del centre.	Aula ordinària, biblioteca a altres espais del centre

Recordem que com a responsables de la biblioteca, la nostra responsabilitat es centra majoritàriament en la fase 1 del procés.

- Què volem saber exactament ?

1. El punt de partida: Es moren milions d'abelles a tot el món
2. Perquè? Vull saber les possibles causes
3. Vull saber des de quan es produeix aquest fenomen i a quins llocs del món està afectant
4. Vull saber les possibles conseqüències

- Concretem el que volem saber en un guió previ

- És important que les necessitats d'informació es concretin a partir d'una lectura acurada de la notícia seguida d'una pluja d'idees.
- Una bona estratègia és demanar l'alumnat que marqui els conceptes que li semblen més rellevants de la notícia i fer un llistat general de tots ells. Probablement d'aquí sortiran la majoria de paraules clau que posteriorment serviran per la localització d'informació.
- Per que la cerca sigui més efectiva és molt útil que el temes d'interès es delimitin a partir de preguntes que tinguin interès per l'alumnat. Quantes més preguntes concretes es formulin, millor. Temes genèrics molts amplis poden desmotivar i ser poc efectius en una cerca. A mida que l'alumnat assoleixi competències informacionals es poden fer formulacions més amples.

- Alguns exemples:

Sobre la mortalitat de les abelles :

- Causes de la mortalitat (Té a veure amb el canvi climàtic?)
- Extensió del fenomen (a on passa, des de quan, augmenta?)
- Conseqüències de la mortalitat (Pot arribar a afectar la nostra vida?)

Sobre les abelles:

- Quin tipus d'animals són les abelles (Què se de les abelles? Com fabriquen la mel?)
- Tipus d'abelles (Hi han espècies diferents?; Totes fan la mateixa mel?)
- Com viuen les abelles (Viuen tot l'any?, a on?)

Sobre l'explotació agrària de les abelles :

- Apicultura (És un negoci? És una indústria? És un cultiu?)
- Importància de l'apicultura (Hi ha molta gent que hi treballa? Es guanyen diners?)
- La producció de mel? (Quines propietats i usos té la mel?)

- Com ens organitzarem ?

- La metodologia més idònia és emprar el treball cooperatiu. Cada grup hauria de desenvolupar una part de la recerca i el resultat final es compartirà col·lectivament.
- Depenent de la pràctica en treball cooperatiu l'alumnat necessitarà més o menys suport per part del tutor/a, el responsable de la biblioteca i el coordinador d'informàtica (si s'escau)
- Es poden fer diferents nombres de grups en funció de l'edat i la divisió de temes que fem. Cada grup pot tractar un o dos temes segons la dificultat.
- A partir del guió general, els docents implicats vetllaran perquè cada grup tingui clar les paraules clau i el llistat de qüestions a resoldre cada grup.

- En el moment que els grups elaborin l'estratègia de cerca, els docents els hauran d'orientar en el tipus de fonts d'informació més adients per la seva consulta i la forma d'accedir-hi. En el cas d'una notícia d'actualitat com la que tractem, és possible que tota la informació que necessitem es trobi a Internet i no sigui necessari consultar el catàleg de la biblioteca del centre.

- **Quin seria el rol del responsable de la biblioteca en aquesta activitat?**

Si partim del supòsit que un docent ens demana ajuda com “experts” que som en l'accés a la informació, la nostra resposta “ideal” podria ser la següent:

- Concretar amb qui ens demana suport les necessitats d'informació i confeir el llistat de paraules clau.
- Decidir l'estratègia de cerca en funció de tema i nivell de l'alumnat:
 - o quines fonts d'informació seran les més adients?
 - o com orientem sobre l'accés?. Ho podem fer a la biblioteca? Necessitem el suport de l'aula d'informàtica? Com ho organitzem?
 - o Quants recursos considerem mínims i màxims segons el nivell i l'experiència de l'alumnat? (Per exemple, en el cas de les abelles per un nivell de Cicle Superior de Primària podem determinar que cada grup seleccioni entre 3 i 5 recursos rellevants)
- Fer la cerca i valorar quines paraules claus ha proporcionats millors resultats.
- Prendre nota de les webs més rellevants per resoldre les necessitats informatives.
- Atendre a l'alumnat quan vingui a la biblioteca a fer la cerca.
- Orientar-lo en els termes de cerca si veiem que divaguen.
- Vigilar que els recursos que seleccionin compleixin les normes de valoració de la informació
- Tenir cura que els recursos que seleccionin donin resposta a les necessitats plantejades
- Vetllar i orientar en la citació correcta de les fonts seleccionades.

A partir d'aquí, el desenvolupament de la competència ja no recau específicament en el responsable de la biblioteca però, evidentment, poden donar suport i orientar en les altres fases del procés si entra dintre de les nostres possibilitats.